

[Undervisningsministeren.]

om Folkeskolens Styrelse og Tilsyn i Aar, i den kommende Tid at tage disse Spørgsmaal op til Overvejelse, eventuelt til Fremlæggelse af Reformforslag.

Det ærede Medlem Hr. Andreasen (Forsinge) fremdrog Spørgsmaalet om Højskoleunderstøttelserne og fandt deri Støtte hos det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen (Lejre). Der trænges vistnok paa flere Punkter til Ændringer, og jeg har netop i de sidste Uger haft Spørgsmaalet om Tidsfristen for Ansøgningsernes Indgivelse til Overvejelse; jeg mener ogsaa, at der bør foretages visse Forandringer, og jeg skal med stor Glæde tage ogsaa de andre Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Andreasen (Forsinge) nævnet, op til Undersøgelse.

Det ærede Medlem Hr. Duborg mente, at Fredningen af gamle Bygninger blev overdrevet, og jeg er ikke helt uenig med ham. Jeg tror ogsaa, at man har lavet Fredninger af visse gamle Bygninger, som der ikke var særlig Grund til at frede, og i hvert Fald skal man ikke lade Fredning af gammelt, som ikke er ganske overordentlig værdifuldt, staa i Vejen for Nutiden og Fremtiden. Man skal ikke hindre Nutidens Liv i at udvikle sig; saa maa det gamle falde. Jeg tror ogsaa, at jeg kan sige, at der indenfor det særlige Bygningssyn, som det hedder, der har med de Sager at gøre, naar det i de senere Aar har beskæftiget sig med disse Spørgsmaal, er en stigende Tendens til ikke at tage for meget med, til virkelig kun at frede det værdifulde, det uerstattelige. Naar det ærede Medlem Hr. Duborg nævnte Præsteboligen i Rudkøbing, vil jeg dog derom sige, at det er en sjælden smuk gammel Bindingsværksbygning, der danner et særlig smukt Gadebillede, og det er det, der har været bestemmende for Fredningen. Det samme er Tilfældet her ved København, hvor man f. Eks. særlig søger at bevare ikke blot de enkelte Bygninger, men ogsaa Gadebilledet ved vore Kanalgader, og det er vist berettiget.

Det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen mente, at Undervisningsministeriets Budgetforslag ikke var i Overensstemmelse med de Oplysninger, som Ministeriet i Fjor gav Seminarieudvalget. Men der har det ærede Medlem vistnok misforstaaet Finansministerens Bemærkninger. Finansministeren siger, at der til Folkeskolen foreslaas paa mit Budget en Merudgift paa 600 000 Kr., det er ogsaa rigtigt, men det er til *hele* Folkeskolen; saa føjer han til, hvoraf det væsentligste gaar til Seminarierne, og det er ogsaa meget rigtigt, men langt fra det hele Beløb,

langt fra de 600 000 Kr. Hvis det ærede Medlem vil sammenligne mine Oplysninger til Seminarieudvalget i Fjor og mit nuværende Budget, vil han se, at der er nøje Overensstemmelse. Jeg har endda i Øjeblikket foreløbig paa et Punkt forlangt noget mindre, end der den Gang blev stillet i Udsigt. Af Udgifter en Gang for alle er der søgt 20 000 Kr. til Inventar og Samlinger som første Del af en 3-aarig Bevilling paa i alt 50 000 Kr., og til Nybygninger og Bygningsændringer 150 000 Kr., ligeledes som første Del af en 3-aarig Bevilling paa i alt 300 000 Kr.; altsaa har man regnet netop med de 350 000 Kr., som blev opgivet Udvalget. Af Merudgiften til Driften er der i øvrigt opført og anslaaet en Bevilling paa 10 000 Kr. til forøget Timelærerhjælp, altsaa betydeligt under det Beløb paa 250 000 Kr., som Reformen i alt mentes at ville koste, saa der er ingen Uoverensstemmelse, naar man ser rigtigt efter. For Tiden er der nedsat et Byggeudvalg, og det vil undersøge, hvilke Foranstaltninger der skal foretages, hvilke der er nødvendige, og saa vil jeg overveje Betænkningen fra dette Byggeudvalg, og da rejser Spørgsmaalet sig om Seminariernes Koncentration. Den ærede Finansminister har allerede ganske kort svaret det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen paa enkelte Spørgsmaal, og jeg er enig med ham i, at en Koncentration af Seminarierne vil være en økonomisk Foranstaltning. Vi har for Tiden 7 Statsseminarier: Jonstrup, Skaarup, Jellinge, Ranum, Ribe, Haderslev og Tønder. Flere af disse er meget smaa og ligger meget afsides. Adskillige af disse Seminarier har kun en enkelt Klasserække, hidtil altsaa 3 Klasser; nu skal der være 4 Klasser. Dertil skal man have en Forstander; man skal have en hel Række forskellige Skolerum, Lokaler ogsaa til Gymnastik, Sløjd, til Naturhistorie — Særrum til Laboratorier for Kemi og Fysik o. s. v., o. s. v. Det er klart, at det maa blive en dyr Administration. Siger vi, at paa et saadant lille Seminarium, som kun har en enkelt Klasserække, bruges f. Eks. Sløjdsalen 8 Timer om Ugen, er det klart, at saa kunde man bruge samme Sløjdsal til et Seminarium med 4 Parallelklasser. Det vilde selvfølgelig blive meget billigere; derfor bør Spørgsmaalet ogsaa tages op til Overvejelse, men jeg er heller ikke blind for, at der vil være visse Vanskeligheder, det er altid lettere at lade være med et oprette nye Statsinstitutioner end at nedlægge en bestaaende, og jeg er klar over, at der vil rejse sig megen lokal Harme over ethvert Forsøg paa at ned-